

Lestijärven kunnan esiopetussuunnitelman muutokset 2025

1. Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma

1.4 Paikallisen esiopetussuunnitelman päivitys

Lestijärven esiopetussuunnitelma on laadittu valtakunnallisen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Päivitetty paikallinen esiopetussuunnitelma otetaan käyttöön elokuussa 2025. Tarkoituksena on toiminnan edetessä jatkaa suunnitelman kehittämistä ja arviointia. Suunnitelmaa päivitettäessä matkan varrella siihen on mahdollista lisätä paikallista näkökulmaa ja pedagogisia painotuksia, jotka todetaan arjessa toimiviksi ratkaisuksi. Prosessin edetessä esiopetussuunnitelmaa viedään myös eri tahojen ja yhteistyökumppaneiden luettavaksi ja arvioitavaksi, esim. opiskeluhuoltoryhmän kokoontumisen yhteydessä. Paikallinen esiopetussuunnitelma määrittelee, ohjaa ja tukee esiopetuksen järjestämistä kaikissa esiopetuksen toimipaikoissa.

Esiopetussuunnitelma julkaistaan suomen kielellä Lestijärven kunnan verkkosivuilla lestijarvi.fi sekä [ePerusteet](#)-sivustolla.

Esiopetussuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon mm. seuraavat muut paikalliset suunnitelmat:

[Lestijärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma](#)
[Lestijärven perusopetuksen opetussuunnitelma](#)
[Lestijärven perusopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma](#)
[Kulttuurikasvatussuunnitelma](#)

2. Esiopetuksen tehtävät ja yleiset tavoitteet

2.6. Paikallisesti päätettävät asiat

Esiopetuksen järjestäminen ja sitä ohjaavat velvoitteet

Esiopetusta järjestetään Lestijärvellä suomen kielellä. Lestijärven esiopetuksessa toimitaan perusopetukseen vahvistettujen työpäivien mukaan. Esiopetusta on viikossa 20 tuntia, pääsääntöisesti neljä tuntia päivässä. Esiopetuksen järjestämisen aikatauluista tiedotetaan tarkemmin vanhemmille ennen esiopetusvuoden alkua.

Esiopetuspaikka määritellään seuraavaksi lukuvuodeksi ennen esiopetukseen ilmoittautumista. Lestijärvellä esiopetusta järjestetään Lestijärven sivistystoimen alaisuudessa Lestin koulussa joko omana ryhmänä, alkuopetusluokan yhteydessä tai varhaiskasvatuksen yhteydessä päiväkodissa. Esiopetusta annetaan suomen kielellä.

Esiopetuksen tehtävä osana oppimisen polkua

Esiopetuksen tavoitteena on tarjota lapsille vahva perusta koulupolulle sekä tukea oppimisen ilon ja uteliaisuuden kehittymistä. Esiopetus toimii silta-vaiheena varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä, edistään lapsen sosiaalisten taitojen, itseilmaisun ja oppimisen valmiuksia.

Arvoperusta ja paikalliset painotukset

Esiopetuksen arvot pohjautuvat esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arvoperustaan sekä Lestijärven kunnan arvoihin. Pohjana on ajatus lapsuuden itsearvoisesta merkityksestä sekä siitä, että jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas. Lapsella on oikeus oppia leikkien ja iloita oppimastaan. Lapsen oppiminen pohjautuu aiemmille kokemuksille ja erilaisille tavoille oppia. Yhteistyö huoltajien ja henkilöstön välillä on tärkeää lasten hyvinvoinnin näkökulmasta. Kestävän elämäntavan periaatteet (sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen) toteutuvat jatkumona varhaiskasvatuksesta.

Lestijärvellä on yhtenäisesti toimiva Lestin ala- ja yläkoulu, jossa eri-ikäiset oppilaat toimivat yhdessä. Lestin koulussa opetussuunnitelman arvopohjaa on valmisteltu yhteistyössä oppilaille, huoltajille, opettajille ja sidosryhmille tehdyillä kyselyillä ja vanhempainillassa.

Näiden perusteella Lestin koulun arvoissa painotamme valtakunnallisten painotusten lisäksi seuraavia arvoja: Lestijärven luonnon ja kulttuurin merkitystä identiteetin kehittymisessä, kotiseudun kulttuuriperinnettä, rehellisyyttä, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä sekä erilaisuuden hyväksymistä, jotka ilmenevät jokapäiväisessä vuorovaikutuksessa koulun arjessa.

Arviointia toteutetaan osana koulun arviointia vuosittain esim. laadun arviointikyselyinä, jossa arvioidaan opetussuunnitelman edellyttämiä asioita. Kyselyyn osallistuvat oppilaat, huoltajat, opettajat ja muu henkilökunta

Oppimiskäsitys ja paikalliset näkökulmat

Lestijärven esiopetuksessa oppiminen nähdään aktiivisena ja yhteisöllisenä prosessina, jossa lapsen oma kiinnostus ja kokemusmaailma toimivat oppimisen lähtökohtana. Leikki, tutkiminen, havainnointi ja kokeilu ovat keskeisiä oppimisen

menetelmiä. Lapsia rohkaistaan ilmaisemaan itseään monipuolisesti, muun muassa ilmaisutaidon, liikunnan ja taiteen keinoin.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja niiden arviointi

Lestijärven esiopetuksessa laaja-alainen osaaminen sisältää seuraavat keskeiset teemat:

Ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot:

Lapsia tuetaan uteliaisuuden, ongelmanratkaisun ja luovuuden kehittymisessä.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

Ilmaisutaitoa vahvistetaan muun muassa teatterimuotojen (pöytäteatteri, varjoteatteri, nukketeatteri) avulla sekä yhteistyöllä paikallisten kulttuuritoimijoiden ja perusopetuksen luokkien kanssa. Lähiluonnossa vierailut ovat säännöllinen osa esiopetusta.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot:

Lapsia ohjataan omatoimisuuteen ja vastuunottoon. Heitä kannustetaan pyytämään apua sitä tarvitessaan. Arkielämän rytmi, ruokailu ja lepo ovat myös tärkeitä oppimisen tilanteita.

Monilukutaito:

Tarinoiden, kuvien ja digitaalisten materiaalien käyttö tukee monipuolista lukutaitoa. Paikallisten tuottamat kulttuuripalvelut, musiikki, leikkilorut, lukeminen ja kirjaston palvelut ovat tärkeä osa esiopetusta.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:

Ikätason mukainen mediakasvatus on osa esiopetusta. Tähän kuuluvat esimerkiksi välineisiin ja oppimispeleihin tutustuminen sekä laitteiden turvallinen käyttö.

Osallistuminen ja vaikuttaminen:

Lapsia rohkaistaan osallistumaan yhteisön toimintaan ja ilmaisemaan mielipiteitään. Toisten auttaminen ja avun pyytäminen ovat esiopetuksen arkea ja lapset otetaan mukaan esiopetuksen sisältöjen suunnitteluun.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavin keinoin:

- lasten itsearvioinnit
- keskusteluilla vanhempien kanssa tai kyselylomakkeilla
- esiopetushenkilöstön yhteiset keskustelut
- yhteistyö erityisopettajan, kuraattorin ja muiden tukitahojen kanssa
- opettajan oman toiminnan arviointi

3. Esiopetuksen toimintakulttuuri

3.4. Paikallisesti päätettävät asiat

Toimintakulttuurin kehittämisen paikalliset vastuut

Toimintakulttuuri on yhteinen tapa toimia. Toimintakulttuuri määrittyy esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden, arvojen, oppimiskäsityksen sekä esiopetuksen tavoitteiden pohjalta. Toimintakulttuuri näkyy vuorovaikutuksessa sekä pedagogisissa ratkaisuissa ja vaikuttaa näin suoraan lapsen saaman esiopetuksen laatuun. Hyvä vuorovaikutus ja myönteinen ilmapiiri tukevat lapsen sosioemotionaalisten taitojen kehittymistä.

Toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteena on, että kaikki esiopetuksessa työskentelevät tiedostavat oman toimintansa merkityksen ja sen, miten eri tavat toimia siirtyvät mallina lapsille. Toimintakulttuuria kehitetään systemaattisesti oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden, lasten osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja esiopetuksen kokonaisuuden toteuttamiseksi. Kehittämisen paikallisina rakenteina toimivat esiopetuksen henkilöstö, erityisopettaja ja sivistysjohtaja, jotka vastaavat toimintakulttuurin kehittämisen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista.

Sivistysjohtajan vastuulla on huolehtia resurssien riittävydestä ja erityisopettaja toimii tuen suunnittelun ja toteuttamisen asiantuntijana. Esiopetuksen henkilöstö huolehtii paikallisen opetussuunnitelman ja sitä täydentävän lukuvuosisuunnitelman toteuttamisesta ja osallistuu lukuvuosisuunnitelman laatimiseen.

Lukuvuosisuunnitelman laatiminen aloitetaan keväällä ja se täydentyy syksyllä uuden esiopetusvuoden alkaessa. Toimintakulttuurin arviointia toteutetaan havainnoinnin, lasten ja huoltajien palautteen sekä henkilöstön itsearvioinnin avulla.

Esiopetuksen oppimisympäristöt

Esiopetuksen oppimisympäristöt ovat monipuolisia ja joustavia, tukien lasten yksilöllisiä tarpeita ja kiinnostuksen kohteita. Oppimisympäristöihin kuuluvat niin sisä- kuin ulkotilat, kulttuuri- ja liikuntapaikat sekä digitaaliset oppimisvälineet. Luonto ja läheiset metsät mahdollistavat lapsille leikin, liikumisen, kokemisen ja tutkimisen. Tällöin mahdollistuvat fyysinen aktiivisuus sekä erilaiset aistikokemukset. Oppimisympäristöt rohkaisevat yhteisölliseen tiedon luomiseen ja sitä kautta aktiiviseen ja osallistuvaan oppimiseen. Oppimisympäristöjen rakentamisessa huomioidaan myös lasten osallisuus ja mielenkiinnon kohteet. Oppimisympäristöt tarjoavat myös mahdollisuuksia leikkiä ja työskennellä rauhassa ja kiireettömässä ilmapiirissä. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään monipuolisesti uutta tekniikkaa ja mediatyökaluja sekä erilaisia opetusmenetelmiä ja pedagogisia ratkaisuja. Koulun välittömässä läheisyydessä olevan järven ympäristöä ja muuta luontoa hyödynnetään esiopetuksen oppimisympäristönä.

Oppimisympäristöjen kehittämistä arvioidaan henkilöstön, lasten ja huoltajien palautteen perusteella. Näin varmistetaan, että oppimisympäristöt tukevat lasten oppimista parhaalla mahdollisella tavalla.

Esiopetuksessa toteutettava yhteistyö perustuu avoimuuteen, luottamukseen ja toisten kunnioittamiseen. Yhteistyötä tehdään huoltajien, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen

sekä kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa lapsen sujuva oppimispolku siirtymävaiheesta toiseen. Toteutunutta yhteistyötä arvioidaan keskustellen. Tarvittaessa toimintakulttuuriin, oppimisympäristöjen kehittämiseen ja yhteistyökäytäntöihin liittyviä tavoitteita tarkistetaan lukuvuosisuunnitelmassa. Tämä mahdollistaa joustavan ja jatkuvan kehittämisen paikallisten tarpeiden ja olosuhteiden mukaisesti.

4. Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet

Kohta 4.5. Paikallisesti päätettävät asiat

Lestijärven esiopetuksen toteuttamisen periaatteet

Lestijärven kunnassa esiopetuksen toteuttaminen perustuu monipuolisiin työtapoihin, laadukkaaseen arviointiin, lasten kiinnostuksen huomioimiseen sekä kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden tukemiseen.

Monipuoliset työtavat

Työtapojen valintaan vaikuttaa erityisesti ympäröivä luonto. Luonto toimii oppimisympäristönä esimerkiksi luonnonmateriaaleista askarrellessa ja ulkoilmassa liikkuesssa. Työtapojen kehittämisessä hyödynnetään henkilöstön itsearviointia sekä huoltajilta ja lapsilta saatua palautetta.

Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena

Esiopetuksen arviointi on jatkuva prosessi, joka tukee lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Lapsen siirtyessä perusopetukseen tai vaihtaessa esiopetuspaikkaa arviointitiedot siirretään tulevalle opettajalle tiedonsiirtopalaverissa. Tieto mahdollisista lapsikohtaisista tukitoimista siirtyy Wilmajärjestelmän kautta. Henkilöstö hyödyntää huoltajilta saatua palautetta ja itsearviointia esiopetuksen sisältöjä ja toimintatapoja suunniteltaessa.

Osallistumistodistus

Esiopetusvuoden päätteeksi lapselle annetaan osallistumistodistus.

Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Lestijärven esiopetuksessa oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa huomioidaan lasten mielenkiinnon kohteet. Lapsiryhmän kiinnostus esimerkiksi tiettyyn urheilulajiin tai eläimeen voi toimia lähtökohtana oppimiselle ja lisätä oppimismotivaatiota. Näin varmistetaan, että oppiminen on lapsille merkityksellistä ja innostavaa.

Kieleen ja kulttuuriin liittyvät näkökulmat

Lestijärven esiopetuksessa huomioidaan lasten erilaiset kieli- ja kulttuuritaustat.

5. Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

5.6. Paikallisesti päätettävät asiat

5.1. Lapsen oikeus oppimisen ja esiopetukseen osalta

Oppimisen osallistumisen tukeen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestämistä ohjaavat paikalliset käytännöt ja vastuut

Lukuvuosisuunnitelman laatimisen ja tarkentamisen periaatteet ja vastuut

Kevätlukukauden aikana varhaiskasvatuksesta saadun tiedon perusteella esiopetuksen opettaja, sivistysjohtaja ja erityisopettaja suunnittelevat seuraavan vuoden tuen tarpeen ja laativat tämän osalta lukuvuosisuunnitelman, joka tarkentuu seuraavana syksynä. Lukuvuoden aikana tuen tarpeen muuttuessa esiopetuksen opettaja tai erityisopettaja on yhteydessä sivistysjohtajaan, jos lukuvuosisuunnitelma vaatii tarkentamista. Esiopetuksen opettajan ja erityisopettajan havaintoja ja esiopetusvuoden aikana tehtyjä arviointeja / seuloja käytetään lukuvuosisuunnitelman laatimisen pohjana seuraavan vuoden tukea perusopetuksen aloittaville suunniteltaessa.

Toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut

Varhaiskasvatuksesta esiopetukseen siirryttäessä pidetään tiedonsiirtopalaveri. Tiedonsiirtopalaveri pidetään keväällä ennen lukuvuosisuunnitelman laadintaa. Myös esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä pidetään vastaava tiedonsiirtopalaveri.

Esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen tuen yhteensovittamisen paikalliset käytännöt

Jos lapsi kuuluu esiopetuksessa lapsikohtaisten tukitoimien piiriin, tehdään tuen yhteensovittamisessa tiivistä yhteistyötä esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen välillä. Tukea suunnittelevat esiopetuksen opettaja ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen henkilöstö tarvittaessa yhdessä erityisopettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Lapsikohtaisia tukitoimia koskevan arvion ja suunnitelman palaverissa käydään aina samalla läpi myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelma esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta.

5.2. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot osalta

Esiopetuksen järjestäminen

Lestijärvellä esiopetusta järjestetään Lestijärven sivistystoimen alaisuudessa Lestin koulussa joko omana ryhmänä, alkuopetusluokan yhteydessä tai varhaiskasvatuksen yhteydessä päiväkodissa. Esiopetusta annetaan suomen kielellä.

Esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti esiopetuksen keskiössä ovat lapsen osallisuus, leikki ja vuorovaikutus, joihin pohjautuu koko pedagoginen suunnittelu ja toteutus. Esiopetus tukee lapsen hyvinvointia ja oppimisen edellytyksiä. Erityisopettaja osallistuu sekä ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin että tarpeen mukaan lapsikohtaisiin tukitoimiin. Tavoitteena on tukea oppimista jo ennalta, ennen mahdollisten haasteiden kasaantumista.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Esiopetuksen opetusjärjestelyt perustuvat lapsen kokonaisvaltaiseen tukemiseen. Niissä korostuvat lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen yksilöllinen huomioiminen, joustavat ryhmittelyt sekä pedagogisen toiminnan suunnittelu yhdessä lasten kanssa. Riittävät ohjaajaresurssit ovat myös keskeisiä oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyitä. Kielitietoista opetusta pyritään kehittämään koko ajan. Opetusta eriytetään joustavasti ryhmän tarpeiden mukaan. Leikki on keskeinen oppimisen väline ja oppimisympäristöjen suunnittelussa otetaan huomioon lasten aktiivinen toimijuus ja vuorovaikutussuhteiden tukeminen.

Yhteistyörakenteet ja vastuut

Lestijärven kunnassa esiopetuksen järjestämisestä vastaa kunta, ja si vistysjohtaja toimii vastuuhenkilönä. Sivistysjohtaja huolehtii siitä, että esiopetuksen toteuttamiseen on käytettävissä riittävät ja asianmukaiset resurssit – mukaan lukien henkilöstö, tilat ja välineet. Yhteistyörakenteissa korostuu yhteisöllisyys ja vastuunjako. Yhteistyötä tehdään niin varhaiskasvatuksen, oppilashuollon kuin perusopetuksenkin suuntaan. Esiopetuksen opettaja suunnittelee ja toteuttaa pedagogiikkaa yhteistyössä erityisopettajan ja muun henkilöstön kanssa. Ryhmätasolla vastuut painottuvat lapsen arjen toiminnan organisointiin, oppimisen tukemiseen sekä huoltajayhteistyöhön, jota toteutetaan suunnitelmallisesti ja luottamuksellisesti.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen käytännöt ja vastuut

Opetussuunnitelman perusteet vahvistavat ajatusta tuen jatkuvuudesta ja ennakoivasta työotteesta. Lestijärvellä ryhmäkohtaiset tukimuodot toteutetaan monipuolisesti ja tilanteen mukaan. Esiopetuksen opettaja suunnittelee tuen toteutuksen yhteistyössä erityisopettajan ja tarvittaessa oppilashuollon kanssa. Tuki toteutetaan lapsen arjessa, osana esiopetuspäivää, ilman leimaamista tai erillisyyttä. Tuen toteuttaminen suunnitellaan tarkemmin lukuvuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Sivistysjohtaja ja esiopetuksen opettaja sekä erityisopettaja suunnittelevat tarvittavat opetusjärjestelyt varhaiskasvatuksesta saadun tiedon pohjalta. Esiopetuksen opettajan ja erityisopettajan havainnoinnin sekä alkukartoitusten pohjalta lukuvuosisuunnitelmaa voidaan tarkentaa. Alkukartoitukset tehdään matemaattisiin valmiuksiin ja lukivalmiuksiin liittyen. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat yleinen tukiopeetus, opetuskielen tukiopeetus ja

erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Kaikki nämä toteutuvat osana esiopetuspäivää tarpeen mukaan. Erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä toteutetaan koko esiopetusryhmän kanssa, mutta se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille. Esiopetuksen opettaja ja erityisopettaja suunnittelevat ja muodostavat mahdolliset pienemmät ryhmät tuen tarpeet huomioiden. Ryhmien koko vaihtelee kahdesta lapsesta alle puoleen opetusryhmästä, ja niiden muodostamisessa hyödynnetään jatkuvasta havainnoinnista ja arvioinnista sekä muista mahdollisesti käytetyistä arviointivälineistä saatuja tietoja.

5.3. Lapsikohtaiset tukitoimet ja niiden järjestäminen osalta

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki esiopetuksessa

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyyden ja lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointiin ja tukitoimien toteuttamista koskevan suunnitelman laatimiseen liittyvät käytännöt ja vastuut

Lestijärven esiopetuksessa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyyttä arvioidaan jatkuvasti osana esiopetuksen arkea. Arviointi perustuu erityisesti esiopetuksen opettajan päivittäiseen pedagogiseen havainnointiin ja lasten toiminnan kokonaisvaltaiseen seuraamiseen. Tärkeässä roolissa ovat konsultatiiviset keskustelut erityisopettajan kanssa, joissa tarkastellaan ryhmän ja yksittäisten lasten tarpeita suhteessa käytössä oleviin tukimuotoihin. Erityisopettajan työpanos suunnitellaan lukuvuosittain lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä. Suunnittelutyöhön osallistuvat sivistysjohtaja ja esiopetuksen opettaja yhdessä erityisopettajan kanssa. Sivistysjohtaja vastaa siitä, että erityisopettajan resurssi on riittävä vastaamaan esiopetuksen tuen tarpeisiin ja että resurssit mahdollistavat sekä konsultatiivisen tuen että suoran työskentelyn lasten kanssa. Tähän suunnittelutyöhön vaikuttaa myös varhaiskasvatuksesta saatu tieto kulloisestakin lapsiryhmästä. Lisäksi esiopetusvuoden aluksi tehtävät alkukartoitukset matemaattisten- ja lukivalmiuksien osalta toimivat tuen suunnittelun ja -riittävyyden arvioinnin tärkeinä työvälineinä. Mikäli ryhmäkohtainen tuki ei riitä vastaamaan yksittäisen lapsen tarpeisiin, käynnistetään lapsikohtaisen tuen tarpeen arviointi. Arvioinnissa hyödynnetään Opetushallituksen laatimaa lomakepohjaa, jonka avulla kerätään tietoa lapsen toiminnasta, vahvuuksista ja tuen tarpeista monipuolisesti. Lapsikohtaisen arvioinnin ja tukitoimien suunnitelman laatimisesta vastaa esiopetuksen opettaja tarvittaessa yhdessä erityisopettajan kanssa. Suunnitelmassa kuvataan tuen tavoitteet, sisällöt ja toteuttamistavat sekä seuranta. Tukitoimet toteutetaan osana lapsen arkea, leikkiä ja oppimista tukevassa ympäristössä esiopetuspäivän aikana.

Tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu Kun tuen tarve edellyttää lapsikohtaisia tukitoimia, esiopetuksen opettaja valmistelee lapsikohtaisen tuen tarpeen arvioinnin ja lapsikohtaista tukea koskevan suunnitelman Opetushallituksen lomakkeita ja mahdollisesti muita käytössä olevia arviointivälineitä hyödyntäen. Hallinnollisten päätösten valmisteluun sisältyy myös lapsen ja huoltajan kuuleminen. Päätöksentekoprosessi on läpinäkyvä ja etenee vaiheittain lapsikohtaisten tukitoimien arvioinnista kohti suunnitelmallista ja tarvittaessa hallinnollisesti päätettyä tukea. Tukea koskevista hallinnollisista päätöksistä vastaa Lestijärven kunnassa sivistysjohtaja. Päätöksissä otetaan huomioon lapsen etu ja se sisältää vain päätökset lapsikohtaisista tukitoimista. Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta tehdään erillinen hallinnollinen päätös, jos lapsi tähän osallistuu ja hänellä on erityinen tuki siellä käytössä.

5.4. Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen liittyvä yhteistyö osalta

Yhteistyökäytännöt huoltajan ja lapsen kanssa lapsikohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksenteossa

Lestijärven kunnassa oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen toteuttaminen perustuu vahvaan yhteistyöhön lapsen, huoltajien sekä eri alojen asiantuntijoiden kanssa. Tavoitteena on rakentaa kokonaisvaltaisesti lapsen hyvinvointia ja oppimista edistävä tuki, joka nojaa vahvasti varhaiseen tunnistamiseen ja ennaltaehkäiseviin toimiin. Lapsikohtaisen tuen tarpeen arviointi, tukitoimien suunnittelu ja päätöksenteko toteutetaan yhteistyössä huoltajien ja lapsen kanssa. Lapsen osallisuutta tuetaan iän ja kehitystason mukaisesti, ja hänen näkemyksiään kuullaan ja huomioidaan. Tiedonkulku huoltajien ja esiopetuksen henkilöstön välillä pyritään pitämään avoimena ja säännöllisenä, esimerkiksi yhteisillä tapaamisilla ja jatkuvalla vuorovaikutuksella arjessa. Päätöksentekoprosessissa huoltajaa ja lasta kuullaan ja heidän näkemyksensä kirjataan. Huoltaja päättää, osallistuuko hän tuen arvioinnin ja suunnittelun palavereihin.

Opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet

Esiopetuksessa tehdään yhteistyötä opiskeluhoitopalveluiden, kuten koulukuraattorin ja kouluterveydenhoitajan kanssa. Tarvittaessa monialaiseen yhteistyöhön osallistuvat myös muut asiantuntijat, kuten erityisopettajat, sosiaalipalveluiden edustajat ja terapeutit. Yhteistyön periaatteet perustuvat luottamukseen ja yhteisiin tavoitteisiin lapsen tukemiseksi. Monialainen yhteistyö otetaan tarvittaessa mukaan osaksi tuen tarpeen arviointia ja suunnittelua aina tilanteen edellyttämässä laajuudessa. Tuen tarpeita ja tukitoimien vaikuttavuutta arvioidaan moniammatillisissa tapaamisissa, joissa pyritään yhteisymmärrykseen jatkotoimenpiteistä. Yhteistyön kehittämisessä huomioidaan myös esiopetuksen siirtymävaiheet sekä lapsen kasvu- ja kehityspolun

jatkumo. Yhteistyökäytännöt kirjataan yhdessä laadittaviin suunnitelmiin, kuten lapsen henkilökohtaiseen oppimissuunnitelmaan tai mahdolliseen tuen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan. Näin varmistetaan tukitoimien systemaattisuus, jatkuvuus ja seuranta lapsen edun mukaisesti. Opiskeluhoitopalveluiden lapsikohtaisia sisältöjä ei kirjata oppimissuunnitelmaan tai tuen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan.

5.5. Esiopetuksen poikkeava järjestäminen lapsen tuen tarpeesta tai terveydentilasta johtuvasta syystä osalta

Varhennetun oppivelvollisuuden päätöksentekoon ja toteuttamiseen liittyvät yhteistyökäytännöt ja vastuut (voimaan 1.8.2026)

Lestijärven kunnassa varhennetun oppivelvollisuuden päätöksenteko perustuu moniammatilliseen yhteistyöhön, johon osallistuvat huoltajat, varhaiskasvatuksen opettaja / esiopetuksen opettaja, erityisopettaja sekä tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijat. Terveystieteiden asiantuntijoilta voidaan tarvittaessa pyytää myös erillinen lausunto, esim. psykologin tutkimuksista. Päätöksenteon perustana on lapsen yksilöllinen tarve ja kokonaisvaltainen arviointi, joka sisältää varhaiskasvatuksessa tehdyn pedagogisen selvityksen, huoltajien näkemyksen ja terveydenhuollon asiantuntija-arviot. Päätöksen tekee sivistysjohtaja. Esiopetuksen opettaja vastaa päätöksen mukaisen opetuksen toteuttamisesta ja seurannasta sekä tukitoimien koordinoinnista yhteistyössä erityisopettajan kanssa.

Sairaalaopetuksen järjestämiseen liittyvät yhteistyökäytännöt ja vastuut

Mikäli lapsi tarvitsee sairaalaopetusta, tehdään tiivistä yhteistyötä sairaalaopetuksesta vastaavan yksikön sekä lapsen huoltajien kanssa. Lestijärven kunnan alueella sairaalaopetusta järjestetään Mariankadun koulussa Kokkolassa, jossa oppilaan koulupaikka säilyy kuitenkin aina hänen omassa koulussaan sairaalaopetusjakson ajan. Vastuu yhteydenpidosta sairaalaopetuksen aikana on esiopetuksen opettajalla, joka toimii kunnan ja sairaalaopetuksen välisenä yhdyshenkilönä.

Sairaalaopetuksen konsultaatiopalvelun toteuttamisen yhteistyökäytännöt ja vastuut

Lestijärven kunnassa voidaan hyödyntää sairaalaopetuksen tarjoamaa konsultaatiopalvelua esiopetusikäisten lasten tuen tarpeiden arvioinnissa tai sairaalaopetukseen liittyvissä tilanteissa. Konsultaatiopyynnön voivat tehdä esiopetuksen opettaja, erityisopettaja tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja huoltajien suostumuksella ja yhteistyössä muiden lapsen kanssa työskentelevien tahojen kanssa. Myös huoltajat, sosiaalitoimi tai hoitava taho voivat olla asiassa aloitteellisia. Ennen konsultaatiopyyntöä koululla on pidetty vähintään yksi yksilöllinen oppilashuoltopalaveri, jossa konsultaation tarve on todettu. Nimetön konsultaatiopuhelu ennen palaveria on

kuitenkin mahdollinen. Tiettyä oppilasta koskeva konsultaatio edellyttää aina huoltajan kirjallista suostumusta, joka toimitetaan erillisellä lupalomakkeella. Lisäksi oppilaasta täytetään esitietolomake, joka toimitetaan sähköisesti ennen konsultaatiokäyntiä. Lomakkeet löytyvät Mariankadun koulun Internet -sivuilta. Konsultaatio voi sisältää neuvontaa ja ohjausta koulun henkilöstölle, koulukäyntejä, yksilöllisten kouluratkaisujen suunnittelua, erityisten opetusjärjestelyjen ohjaamista, tuen tarpeen kartoitusta, verkostotyötä, asiantuntijaryhmiin osallistumista sekä oppilaan ja huoltajan tapaamista ja ohjausta. Konsultaatio voi toteutua tarvittaessa yhteiskäynteinä lasten- ja nuorisopsykiatristen poliklinikoiden toimijoiden kanssa.

Esiopetuksen poikkeava järjestäminen ja päätöksentekoon liittyvät käytännöt ja vastuut

Esiopetuksen poikkeava järjestäminen, kuten esiopetus kotona tai erityisjärjestelyin, perustuu lapsen yksilölliseen tarpeeseen ja huolelliseen arviointiin. Päätös tehdään moniammatillisesti huoltajien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Prosessiin osallistuvat esiopetuksen opettaja, erityisopettaja sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijat. Sivistysjohtaja vastaa päätöksestä. Järjestelyjen käytännön toteutuksesta ja seurannasta vastaa esiopetuksen opettaja.

Perusopetuksen aloittamiseen vuotta säädettyä myöhemmin kuuluva yhteistyö, käytännöt ja vastuut

Perusopetuksen aloittamista vuotta säädettyä myöhemmin harkitaan tilanteissa, joissa lapsen kehityksellinen tai terveydellinen tilanne edellyttää lisääntynyttä esiopetusta. Päätöksenteossa huomioidaan lapsen kehitystä ja oppimista koskeva tieto sekä asiantuntijalausunnat. Päätöksen tekeminen edellyttää psykologisen tai muun lääketieteellisen lausunnon toimittamista. Arviointiin osallistuvat huoltajat, esiopetuksen opettaja, erityisopettaja ja sivistysjohtaja. Päätöksen tekee sivistysjohtaja. Toisen esiopetusvuoden suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaa esiopetuksen opettaja, joka tekee asiassa yhteistyötä erityisopettajan kanssa.

6. Opiskeluhoolto

Lestijärven esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma löytyy Lestijärven kunnan nettisivuilta. Suunnitelma liitetään kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

7. Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva esiopetus

Lestijärven kunnassa ei tällä hetkellä järjestetä erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvaa esiopetusta. Jos asia tulee myöhemmin ajankohtaiseksi, kirjataan siinä tapauksessa esiopetuksen opetussuunnitelmaan, mitkä

ovat näiden esiopetuksen arvoperustaa täydentävät näkökulmat tai mitkä ovat erityiseen kasvatustopilliseen järjestelmään liittyvät pedagogiset periaatteet.